

Autor: D. Sogge

Títol: *Compasión y cálculo*.

Editorial: Icaria, 1998, Barcelona.

L'any 1986 el Club de Roma va publicar el llibre *La revolución de los desheredados* (B.Schneider. Alhambra. Madrid). En *La revolución* es presentaven els resultats de la recerca realitzada durant dos anys i mig sobre el paper que desenvolupava un tipus d'organització a dinou països: Les ONG. Es considerava les ONG com a organitzacions que operaven en base local i a petita escala, fora del marc dels acords bilaterals i dels organismes internacionals.

Podríem dir que era el primer cop que es feia una reflexió exhaustiva del paper de les ONG. En aquest llibre es cantaven les excel·lències de les ONG, dient que eren més flexibles, que oferien un millor coneixement de l'entorn i que tenien una despesa en infraestructura molt reduïda.

Es considerava les ONG com un model que aportava un motiu d'esperança davant el reincident fracàs de la cooperació oficial. Es va assimilar (fins i tot podríem dir que es va confondre) forma organitzativa i model d'intervenció.

Durant aquests anys les ONG han aconseguit fer-se un forat en el cor de la gent i ser considerades com actors clau en la intervenció sobre el terreny, i fins i tot ser consultades en la

formulació de polítiques públiques. Aquesta seria la visió dolça, però no completa, d'aquest fenomen.

Ben aviat van començar a sortir opinions que qüestionaven el paper de les ONG: es parlava de les dificultats i els efectes perversos de les ONG. Un exemple podria ser *Silencio, se mata* (A.Glucksman. 1986. Alianza Editorial). En aquest llibre no només es posava en dubte el paper de les ONG sinó que se les acusava de contribuir a mantenir la situació d'alguns països africans. Es reclamava un paper més actiu a nivell polític. Calia que les ONG acusessin als principals culpables i donessin a conèixer les vertaderes causes dels problemes. Es començava a parlar del negoci de la fam, de la màfia de la cooperació..., conceptes que havien estat considerats antagònics.

En aquesta línia es publica, a Icaria, *Compasión y cálculo* (D.Sogge. 1998), on es qüestiona la legitimitat i l'autoritat de les ONG, es posa en dubte a qui serveixen, l'impacte que tenen i la capacitat d'adaptació a la situació del sud.

Compasión y cálculo presenta evidències de les dificultats i dilemes de les ONG. *Compasión y cálculo* és ara a l'abast per reflexionar sobre la funció de les ONG en la cooperació, a posar-les en el seu lloc. Les ONG compleixen si responen a diverses condicions: han demostrat els seus

resultats, ser transparents en la gestió, ser canal de participació, oferir informació sobre quina és la situació en els països pobres, formular propostes pel canvi...

Aquest llibre ubica les ONG com un agent més, ni el millor ni l'únic, que haurà de ser capaç de col·laborar i coordinar-se amb altres entitats i amb altres actors presents en la cooperació. Deixar d'idealitzar les ONG és acceptar el desencís, però ens permet tenir-ne una visió més madura i realista. A partir d'aquí és possible actuar amb més coherència davant el gran problema de la desigualtat mundial.

Pilar Pujol Furriols

Autor: Imma Tubeña i Eduard Vinyamata

Títol: *Cuba es de todos. 1898-1998. Contribución a la Resolución del Conflicto entre los cubanos de Cuba i de Miami.*

Editorial: Ediciones Península, 1998, Barcelona.

Cuba es de todos constitueix un paradigmàtic exponent de la diplomàcia ciutadana, de com dos ciutadans del món, Imma Tubeña i Eduard Vinyamata, poden contribuir a la transformació d'un d'aquests conflictes que els mitjans de comunicació i els programes acadèmics de les universitats s'entesten en catalogar com a "internacionals" en un món on cada cop hi ha menys problemes internacionals, entre nacions o estats, i més problemes globals que afecten tota la humanitat sense distinció d'origen ètnic o d'ubicació geogràfica.

De la mateixa manera que no qüestionem l'impacte ambiental mundial de la perforació de la capa d'ozó, d'un incendi a la selva amazònica o d'un vessament tòxic al parc de Doñana, la societat internacional, tenint en compte l'expressió comuna dels seus principis èticomorals concretats en la cinquantenària Declaració Universal dels Drets Humans, és cada vegada més conscient de la projecció internacional del conflicte.